

Innsats for sjøørreten

Kunnskapen om ørret i sjø er dårligere enn for ørret i ferskvann. Men, det vi vet er at det må økt innsats til for å sikre en levedyktig bestand av sjøørret i Trondheims-fjorden.

I både nasjonal og internasjonal sammenheng er Trondheimsfjorden viktig for vandring mellom sjø og ferskvann.

Sjøørret er ørret som vandrer til saltvann i deler av sin livssyklus. Der det er åpne vannveier til sjø får ørreten tilgang til bedre næringsgrunnlag ved å veksle mellom ferskvann og sjø. Sjøørret blir derfor i regelen større enn stasjonær ørret.

Det er flere forhold som truer sjøørretbestanden i regionen. Naturvernforbundet ønsker at lokale og regionale myndigheter setter i gang tiltak for å bedre vilkårene for sjøørret. Mange av tiltakene vil også ha god effekt for andre arter, da ørreten ofte er en nøkkelart, trives ørreten, trives også mange andre arter.

En kartlegging av tilstanden for sjøørret i Trondheimsfjorden viser at bare fire av 63 områder med «god» tilstand, 26 med «moderat» tilstand, 26 med «dårlig tilstand» og sju med «svært dårlig tilstand». De fire med god tilstand ligger alle i indre del av fjorden. Det er med andre ord på tide å gjøre tiltak.

- Stans i nedbygging av bekke- og elvedelta. Mens laksen dominerer i de store elvene, er ørret mer dominerende i mindre og mellomstore bekker og elver. Det er derfor ikke bare de store delta-områdene som må tas vare på. De mindre er i denne sammenheng minst like viktige.

- Reduksjon av oppdrettslaks. Lakselus er en stor plage og utfordring for ørret. Industriell produksjon som ikke klarer å stanse luseplagen, må derfor reduseres. Lakselus står ifølge Vitenskapelig råd for lakseforvaltning for 47 % av den samlede negative påvirkningen på sjøørret de har undersøkt.

- Overvåking og utbedring av kulverter. Mange bekker og elver går gjennom kulverter som blir hinder på veien tilbake til ferskvann. Det kan skyldes av bunnen i kulvertene medfører for stor vannhastighet. Ofte graver bekken eller elva seg ned i grunnen nedenfor en kulvert, mens gulvet i kulverten ikke endres. Dermed oppstår det høydeforskjeller som kan bli hinder for sjøørret. Det er gjort tiltak i f. eks Gaula, men slik restaurering må gjennomføres for flere vassdrag.

- Lokale forbud mot ørretfiske. I sjøen og vassdrag hvor sjøørretbestanden er i dårlig eller svært dårlig tilstand, for å unngå at forholdene forverres.

- Økt kunnskap. Trøndelag fylkeskommune fikk i 2023 utarbeidet en viktig kunnskapsstaus-rapport for Trondheimsfjorden. Der kommer det tydelig fram at selv om vi vet en del om hvorfor bestanden av sjøørret har gått tilbake, så er det også store kunnskapshull. Naturvernforbundet ber XX om å bygge på det arbeidet som er gjort, og lukke kunnskapshullene, slik at vi kan iverksette flere effektive tiltak.